

HRVATSKO DRUŠTVO ZA PRIMIJENJENU LINGVISTIKU

**TEKST
I
DISKURS**

UREDNICI:

**MARIN ANDRIJAŠEVIĆ
LOVORKA ZERGOLLERN-MILETIĆ**

ZAGREB, 1997.

L214

HRVATSKO DRUŠTVO ZA PRIMIJENJENU LINGVISTIKU

TEKST I DISKURS

ZBORNIK

UREDNICI:

MARIN ANDRIJAŠEVIĆ
LOVORKA ZERGOLLERN-MILETIĆ

ZAGREB, 1997.

Adresa uredništva

Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku
Association croate de linguistique appliquée
Croatian Applied Linguistics Society

Ivana Lučića 3, 10000 Zagreb
Hrvatska / Croatie / Croatia

Tel: + 385 (0) 1 6120 208, + 385 (0) 1 6120 055
Fax: + 385 (0) 1 6156 879

e-mail: hdpl@ffzg.hr
http://www.tel.hr/ador/sol_html/info.htm

Žiro račun: 30101-678-35300

Zbornik se izdaje uz novčanu potporu
Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske

UDK 800.1(082)

TEKST i diskurs/: zbornik/ urednici
Marin Andrijašević, Lovorka
Zergollern-Miletić. - Zagreb : Hrvatsko
društvo za primijenjenu lingvistiku,
1998. - 415 str. ; 24 cm

Bibliografija iza svakog poglavlja i uz
tekst. - Sažeci na više jezika.

ISBN 953-96391-3-1

1. Andrijašević, Marin
2. Zergollern - Miletić, Lovorka

980403010

UVODNA RIJEČ

Tradicija se nastavlja, zbornik radova sa savjetovanja Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku koje je održano u svibnju 1997. pojavio se prije skupa u 1998. godini.

Zaslужni za to prije svega su autori koji su svoje tekstove napisali, uredili i poslali urednicima na vrijeme.

Brojni prilozi različitih tema i pristupa jeziku pokazuju da Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku daje prostora svima koji se jezikom bave, bilo na razini teorije ili pak prenoseći praktična znanja učenicima u školi. Jezik je predmetom zanimanja i onih filologa čije je primarno zanimanje književnost, što dokazuju prilozi naših kolega literata.

Željeli bismo se ovdje zahvaliti svima koji su nam pomogli u ostvarivanju ovog projekta, napose poduzeću *maba-com* koje je besplatno tiskalo zbornik.

Lovorka Zergollern-Miletić

Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku objavilo je sljedeće zbornike:

1987. *Jezični varijeteti i nastava jezika*, urednici Damir Kalogjera i Gordana Mikulić, Zagreb
1988. *Deset godina obveznog stranog jezika na sveučilištu: rezultati i problemi*, urednica Milica Gačić, Zagreb
1989. *Fonološki i fonetski aspekti govorenog jezika*, urednik Damir Horga, Zagreb
1990. *Informatička tehnologija u primijenjenoj lingvistici*, urednici Marin Andrijašević i Yvonne Vrhovac, Zagreb
1991. *Prožimanje kultura i jezika*, urednici Marin Andrijašević i Yvonne Vrhovac, Zagreb
1992. *Strani jezik u dodiru s materinskim jezikom*, urednici Marin Andrijašević i Yvonne Vrhovac, Zagreb
1993. *Trenutak sadašnjosti u učenju jezika (sa zapisom Okrugloga stola Pitanje jezične terminologije)*, urednici Marin Andrijašević i Yvonne Vrhovac, Zagreb
1994. *Primijenjena lingvistika danas (sa zapisom Okrugloga stola Obrazovanje nastavnika jezika za 21. stoljeće)*, urednice Jelena Mihaljević-Djigunović i Neda Pintarić, Zagreb
1995. *Prevođenje: suvremena strujanja i tendencije (sa zapisom Okrugloga stola Pitanja jezične kulture)*, urednice Jelena Mihaljević-Djigunović i Neda Pintarić, Zagreb
1996. *Jezik i komunikacija (sa zapisom Okrugloga stola Uloga dobi u ranom učenju jezika)*, urednici Marin Andrijašević i Lovorka Zergollern-Miletić, Zagreb

Uređivački odbor

Marin Andrijašević
Darja Damić Bohač
Zrinjka Glovacki-Bernardi
Željka Horvat-Vukelja
Vladimir Ivir
Alka Krvavac
Lovorka Zergollern-Miletić

Recenzenti

Višnja Josipović
Barbara Kryžan-Stanojević

Slog

Raul Knežević

Tisak

maba-com Zagreb

Zagreb, 1997.

SADRŽAJ

<i>Dubravko Škiljan</i> ❖ Institutum Studiorum Humanitatis, Ljubljana – Slovenija Granice teksta	9
<i>Damir Kalogjera</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Interdisciplinarnost lingvističke analize diskursa	17
<i>Zrinjka Glovacki–Bernardi</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Upute za upotrebu kao tekstna vrsta	21
<i>Dora Maček</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Što znače anaforički izrazi u novinskom diskurzu	25
<i>Yvonne Vrhovac</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Razredni diskurs	31
<i>Jaгода Granić</i> ❖ Fakultet prirodoslovno–matematičkih znanosti i odgojnih područja, Split Komunikacijske vrijednosti govorenog i pisanog diskursa	39
<i>Mario Brdar</i> ❖ Pedagoški fakultet, Osijek <i>Rita Brdar–Szabó</i> ❖ ELTE, Budimpešta – Mađarska Neizrečeni argumenti, kohezija i koherencija	45
<i>Marin Andrijašević</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Tko gubi pobjeđuje	51
<i>Sanja Čurković Kalebić</i> ❖ Filozofski fakultet, Zadar Preuzimanje prava na riječ u nastavi stranog jezika	55
<i>Darja Damić Bohač</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Od fonije do grafije	63
<i>Ljerka Sedlan König</i> ❖ Ekonomski fakultet, Osijek Tekst u službi diktata u nastavi stranog jezika	69
<i>Daška Domljan – Danka Singer</i> ❖ Škola za strane jezike, Zagreb Od paradigme do diskursa (čimbenici koji utječu na izbor diskursnih elemenata u udžbeničkim tekstovima stranog jezika)	73

<i>Mirjana Pehar</i> ❖ Filozofski fakultet, Zadar Uloga teksta u stjecanju iskustva i širenju horizonta	77
<i>Nada Šalić</i> ❖ Elektrotehnički fakultet, Osijek Diskurs u svaki oblik nastave	87
<i>Mirna Hocenski–Dreiseidl</i> ❖ Ekonomski fakultet, Osijek Podučavanje i učenje razumijevanja pročitano­g stručnog teksta	93
<i>Anica Perković</i> ❖ Poljoprivredni fakultet, Osijek Čitanje stručnog teksta na razini fakulteta	101
<i>Ljubica Kordić</i> ❖ Pravni fakultet, Osijek Elementi novoga, iznenađujućega, intrigantnoga u nastavi jezika struke – san teoretičara DaF ili stvarnost?	105
<i>Nevenka Blažević</i> ❖ Hotelijerski fakultet, Opatija Sintagme s funkcionalnim glagolima u jeziku struke – – »Streckformen« ili ekonomično jezično sredstvo?	111
<i>Boris Pritchard</i> ❖ Pomorski fakultet, Rijeka Znakovi započinjanja komunikacija u pomorstvu	121
<i>Morana Čale</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Metadiskurzivni ambigvitet i citatni performativ u <i>Pustinji</i>	133
<i>Tatjana Jukić</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Diskurzivne strategije Jane Austen: <i>Ponos i predrasude</i>	143
<i>Francesca Maria Gabrielli</i> ❖ studentica Fakulteta stranih jezika i književnosti, Udine – Italija Semantička geometrija u poetskom diskursu Dragojevićeve pjesme <i>Kosa</i>	153
<i>Sladjan Turković</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Oblikovanje teksta u antičkoj retorici	159
<i>Irena Lukšić</i> ❖ Duga Resa Pismo i slika u tekstu	163
<i>Marija Paprašarovski</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Dramski tekst i kazališni diskurs	167
<i>Mladen Engelsfeld</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Vidljiva nazočnost i nevidljiva prisutnost engleske književnosti u suvremenom standardnom engleskom jeziku (1981 – 1986)	173
<i>Anita Skelin</i> ❖ studentica Opće lingvistike – Filozofski fakultet, Zagreb Diskurs poetike i jezik poezije	177

<i>David Newby</i> ❖ Sveučilište Graz – Austrija Can Theoretical Grammar Be Pedagogical; Should Pedagogical Grammar Be Theoretical?	181
<i>Damir Horga</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Fonetske razlike govornog i čitanog diskursa	189
<i>Ivan Ivas</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Prozodijska transkripcija i interpretacija teksta	197
<i>Vesna Mildner</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Prepoznavanje hrvatskih govora	209
<i>Smiljana Komar</i> ❖ Filozofska fakulteta, Ljubljana – Slovenija The Communicative Value Of The Fall–Rise Tone In English And Its Equivalentents In Slovene	223
<i>Željka Matulina</i> ❖ Filozofski fakultet, Zadar Paremija kao naslov novinskoga članka	231
<i>Renata Fox</i> ❖ Hotelijerski fakultet, Opatija Medijska realnost na primjeru riječkog <i>Novog lista</i>	239
<i>Anja Nikolić–Hoyt</i> ❖ Zavod za lingvistička istraživanja HAZU, Zagreb <i>Nebojša Koharović</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb »Kaj nam pak moreju kad smo složni«	247
<i>Gorana Bikić–Carić</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Iskustvo sa francuskim računalnim programom za provjeru teksta	255
<i>Dubravka Sesar</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Kako (s obzirom na kontekst) prevoditi epigrame?	261
<i>Vesna Deželjin</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Poslovice u tekstu <i>Maldobria</i>	269
<i>Milenko Popović – Rajisa Trostinska</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Tekst kao raznolikost ostvarenih jezičnih postava – – frazeologizam i poslovice	279
<i>Ksenija Mance</i> ❖ Tehnički fakultet, Rijeka Hibridne imeničke složenice	285
<i>Dunja Jutronić</i> ❖ Pedagoška fakulteta, Maribor – Slovenija Analiza čakavskog diskursa u napisima Miljenka Smoje	295
<i>Ingrid Damiani Einwalter</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Gest: poseban aspekt komunikacije u svagdašnjem lingvističkom izrazu	301

<i>Neda Pintarić</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Fitoemotivi u tekstu i diskurzu	313
<i>Željka Fink</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Frazeološke igre u reklamama ili misli li četkica za zube svojom glavom	325
<i>Mislava Bertoša</i> ❖ studentica Opće lingvistike – Filozofski fakultet, Zagreb Igra riječima	331
<i>Goranka Antunović</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Prevođenje oznaka kohezije kao pokazatelj razine prevođenja	335
<i>Zjena Čulić</i> ❖ Građevinski fakultet, Split Mogućnost »vjernosti« reprezentativnoj strukturi diskursa u prevođenju	343
<i>Nataša Pavlović</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Prevođenje <i>slanga</i> u podslavljanju za televiziju	349
<i>Milica Mihaljević – Luka Vukojević</i> ❖ Institut za hrvatski jezik i lingvistiku, Zagreb Tekst nekih trojezičnih dokumenata međunarodnih normizacijskih organizacija	359
<i>Nada Ivanetić</i> ❖ Ekonomski fakultet, Rijeka »Još mnogo zajedničkih godina« – čestitke za godišnjicu braka	373
<i>Nives Sironić–Bonefačić</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Uzvici i ideofoni u tekstu stripova na talijanskom i hrvatskom jeziku	381
<i>Mirjana Benjak</i> ❖ Pedagoški fakultet, Pula Rečenica u stripovnom diskursu	389
<i>Robert Hajszan</i> ❖ Panonski institut, Željezno – Austrija O uvjetima podučavanja hrvatskog jezika u dvojezičnim školama kod Gradišćanskih Hrvata	399
<i>Maria Cichońska</i> ❖ Instytut Filologii Słowiańskiej, Katowice – Poljska Osobine diskursa. Usvajanje diskursa u nastavi stranog jezika	405
<i>Ivo Pranjković</i> ❖ Filozofski fakultet, Zagreb Iz tipologije konsituativnih iskaza u tekstovima razgovornoga stila	409